

Yurtdışında yapılan ihale kapsamında yurtiçinden ihraç edilecek mallar için TİKA tarafından Türkiye'de yapılacak hakediş ödemelerinde damga vergisi hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	DAMGA VERGİSİ KANUNU
Özelge no	E-30094508-155-13220
Tarih	07.05.2024

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

Erzurum Vergi Dairesi Başkanlığı

Gelir Kanunları Grup Müdürlüğü

Sayı : E-30094508-155-13220

07.05.2024

Konu : Yurtdışında yapılan ihale kapsamında yurtiçinden ihraç edilecek mallar için TİKA tarafından Türkiye'de yapılacak hakediş ödemelerinde damga vergisi

İlgide kayıtlı özelge talep formunuz ve eklerinin incelenmesinden, Türk İş Birliği ve Koordinasyon Başkanlığı ... Program Koordinasyon Ofisi tarafından .../.../... tarihinde ...'da yapılan "... Mal Alımı" ihalesinin şirketinizin uhdesinde kaldığından bahisle, TİKA tarafından bahse konu ihale kapsamında tarafınıza yapılacak hakediş ödemelerinin 488 sayılı Kanunun ek 2 nci maddesi uyarınca belgesiz işlemler kapsamında damga vergisinden istisna edilip edilmeyeceği hususunda görüş talep edildiği anlaşılmaktadır.

488 sayılı Damga Vergisi Kanununun 1 inci maddesinde, bu Kanuna ekli (1) sayılı tabloda yazılı kağıtların damga vergisine tabi olduğu, bu Kanundaki kağıtlar teriminin, yazılıp imzalanmak veya imza yerine

geçen bir işaret konmak suretiyle düzenlenen ve herhangi bir hususu ispat veya belli etmek için ibraz edilebilecek olan belgeler ile elektronik imza kullanılmak suretiyle manyetik ortamda ve elektronik veri şeklinde oluşturulan belgeleri ifade ettiği, yabancı memleketlerle Türkiye'deki yabancı elçilik ve konsolosluklarda düzenlenen kağıtların, Türkiye'de resmi dairelere ibraz edildiği, üzerine devir veya ciro işlemleri yürütüldüğü veya herhangi bir suretle hükümlerinden faydalanıldığı takdirde vergiye tabi tutulacağı; 3 üncü maddesinde, damga vergisinin mükellefinin kağıtları imza edenler olduğu, resmi dairelerle kişiler arasındaki işlemlere ait kağıtların damga vergisini kişilerin ödeyeceği, yabancı memleketlerle Türkiye'deki yabancı elçilik ve konsolosluklarda düzenlenen kağıtların vergisinin Türkiye'de bu kağıtları resmi dairelere ibraz eden, üzerlerinde devir veya ciro işlemleri yapanlar veya herhangi bir suretle hükümlerinden faydalananlar tarafından ödeneceği; 8 inci maddesinde, bu Kanunda yazılı resmi daireden maksadın, genel ve özel bütçeli idarelerle, il özel idareleri, yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıkları, belediyeler ve köyler olduğu, bu dairelere bağlı olup ayrı tüzel kişiliği bulunan iktisadi işletmelerin resmi daire sayılmayacağı hükümleri yer almaktadır.

Anılan Kanuna ekli (1) sayılı tablonun "*IV.Makbuzlar ve diğer kağıtlar*" başlıklı bölümünün 1/a fıkrasında, resmi daireler tarafından yapılan mal ve hizmet alımlarına ilişkin ödemeler (avans olarak yapılanlar dahil) nedeniyle kişiler tarafından resmi dairelere verilen ve belli parayı ihtiva eden makbuz ve ibra senetleri ile bu ödemelerin resmi daireler nam ve hesabına, kişiler adına açılmış veya açılacak hesaplara nakledilmesini veya emir ve havalelerine tediyesini temin eden kağıtların nispi damga vergisine tabi olduğu hüküm altına alınmıştır.

Aynı Kanunun ek 2 nci maddesinde ise,

"1. İhracat ve ihracata ilişkin olduğunun tevsiki kaydıyla aşağıda sayılan işlemler nedeniyle düzenlenen kâğıtlar (gümrük idarelerine verilen beyannameler dâhil) damga vergisinden müstesnadır.

a) İhracat karşılığı yapılacak ödemeler (ihracatın finansmanında kullanıldığıının tevsiki kaydıyla prefinansman, Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu çerçevesinde yapılan ödemelere ilişkin taahhütnameler ile temliknameler ve Sosyal Güvenlik Kurumu prim borçları ile genel bütçeli idarelere olan borçların mahsubu dâhil)

b) İhracattan doğan alacağın ihracatçı tarafından temliki.

c) İhracat bağlantıları için düzenlenecek anlaşmalar.

ç) Transit ticarete konu malın satın alınması ve satılması

d) Tedarik edildikleri şekliyle ihraç edilmek üzere mal alımı

e) 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun 131 inci maddesine istinaden ithalat vergilerinden tam muafiyet suretiyle geçici ithalat rejimine tabi ambalaj malzemesi ithali ile kati ihraç

edilen mallara ait ambalaj malzemesinin geçici ihracı ve ithali

f) Dahilde işleme izni kapsamında iznin geçerli olduğu süre içerisinde yapılan ithalat

g) Dahilde İşleme İzin Belgesi kapsamında belgenin geçerli olduğu süre içerisinde yapılan ithalat veya yurt içi alımlar.

ğ) Gerçekleştirilen mamul ürün ihracatı karşılığı olarak bu ürünlerin üretiminde kullanılan girdilerin Toprak Mahsulleri Ofisinden veya Şeker Kurumunca tespit edilen şeker fabrikalarından alımı.

2. Vergi, Resim, Harç İstisnası Belgesine bağlanan aşağıda sayılan diğer döviz kazandırıcı faaliyetlere ilişkin işlemler nedeniyle, belgenin geçerlilik süresi içerisinde belgede yer alan tutarla sınırlı olmak kaydıyla, düzenlenen kâğıtlar damga vergisinden müstesnadır." hükümlerine yer verilmiştir.

İncelenmesinden de görüleceği üzere 488 sayılı Kanunun ek 2 nci maddesine göre, ihracat ve ihracata ilişkin işlemler ile diğer döviz kazandırıcı faaliyetlere ilişkin işlemler nedeniyle düzenlenen kâğıtlara döviz kazandırıcı faaliyet olması nedeniyle damga vergisi istisnası uygulanmaktadır. Bu kapsamda, ihracat işlemlerinde de döviz kazandırma özelliği aranmakta olup bedelsiz ihracat gibi döviz kazandırıcı niteliği olmayan ihracat işlemlerine ek 2 nci madde kapsamında istisna uygulanması mümkün değildir.

Bu çerçevede, Damga Vergisi Kanununa göre resmi daire olan TİKA tarafından ihalesi yurt dışında yapılan ve şirketinizin uhdesinde kalan "... Mal Alımı" işi kapsamında TİKA'nın yurt dışında bulunan ofisine yapılan mal satışlarının ihracat niteliği olmakla birlikte ülkemize döviz kazandırıcı niteliği olmadığı dikkate alındığında, 488 sayılı Kanunun ek 2 nci maddesi kapsamında değerlendirilmesi mümkün bulunmayan söz konusu alımlarla ilgili olarak yapılan hakediş ödemelerine ilişkin kâğıtların, Türkiye'de düzenlenmesi veya yurt dışında düzenlenmekle birlikte Türkiye'de resmi dairelere ibraz edilmesi veya kâğıtlar üzerine devir veya ciro işlemlerinin yapılması veya herhangi bir suretle Türkiye'de hükümlerinden faydalanılması durumunda, 488 sayılı Kanuna ekli (1) sayılı tablonun IV/1-a fıkrası uyarınca damga vergisine tabi tutulması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026